

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **Ing. Z. V.**, zastoupený Mgr. Štěpánem Řiháčkem, advokátem se sídlem Pionýrská 15, Brno, proti žalovanému: **Zeměměřický a katastrální inspektorát v Brně**, se sídlem Moravské náměstí 1, Brno, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **Ing. J. V.**, zastoupená JUDr. Jiřím Juříčkem, advokátem se sídlem Údolní 5, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 2. 2015, sp. zn. ZKI BR-O-169/930/2014, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 4. 10. 2017, č. j. 62 A 70/2015 - 120,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce v roce 2013 podal žádost o opravu chyby v katastrálním operátu podle § 36 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů. Katastrální úřad pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Brno-venkov (dále jen „katastrální úřad“), rozhodnutím ze dne 5. 11. 2014 vyhověl nesouhlasům žalobce a vlastníka sousedního pozemku, M. V., s provedením opravy chyby (výrok č. 1) a ve výroku č. 2 uvedl, jaké změny budou v katastrálním operátu provedeny. V záhlaví označeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaný odvolání žalobce zamítl. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce žalobu, kterou Krajský soud v Brně v záhlaví uvedeným rozsudkem (dále jen „krajský soud“ a „napadený rozsudek“) zamítl.

[2] Krajský soud se věcí zabýval opětovně poté, co byl jeho původní rozsudek ze dne 9. 11. 2016, č. j. 62 A 70/2015 – 89, ke kasační stížnosti žalovaného zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2017, č. j. 2 As 317/2016 – 39 (oba rozsudky jsou dostupné tak jako ostatní zde uvedená rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a krajských soudů na www.nssoud.cz). Nejvyšší správní soud se v rozsudku č. j. 2 As 317/2016 – 39 neztotožnil s názorem krajského soudu o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Konstatoval, že postup při opravě chyby v katastrálním operátu není typickým opravným prostředkem, nýbrž úkonem, který teprve zahájí formální správní řízení o správnosti provedení (či neprovedení) opravy. Jeho cílem není účastníkovi vyhovět či nevyhovět, nýbrž posoudit správnost provedené opravy katastrálního operátu ve formalizovaném řízení. Poznamenal, že nesouhlas s provedenou opravou nepodal pouze žalobce, nýbrž i vlastník sousedního pozemku, M. V. Katastrální úřad podaným nesouhlasům vyhověl, neboť shledal, že oprava v katastrálním operátu byla provedena vadně, a zcela v souladu s judikaturou správních soudů (viz zejména rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2010, č. j. 3 As 11/2010 – 259, a rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci ze dne 2. 7. 2008, č. j. 59 Ca 47/2008 - 34) uvedl, jak budou předmětné údaje v katastru nemovitostí po právní moci rozhodnutí uvedeny.

[3] K věci samé Nejvyšší správní soud uvedl, že podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu řízením o opravě chyb v katastrálním operátu dle § 36 katastrálního zákona má být pouze dosaženo souladu mezi evidovanými a skutečnými údaji. Oprava chyby nemůže zakládat, měnit či rušit vlastnická a jiná věcná práva k nemovitostem. Provedením opravy zápisu se tak skutečný právní vztah k nemovitosti nemění; ten lze změnit jen na základě příslušné listiny (srov. např. rozsudek ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 As 46/2008 – 134). Výčet chyb katastru, které lze opravit postupem dle § 36 katastrálního zákona, je taxativní a neumožňuje dané ustanovení aplikovat na jiné deficity, které nejsou v zákoně uvedeny (srov. zejména rozsudky ze dne 7. 5. 2008, č. j. 9 As 78/2007 - 118, a ze dne 27. 11. 2012, č. j. 2 As 144/2011 - 47). Správní orgán může v řízení o opravě chyby v katastrálním operátu činit jen základní a jednoduché právní úvahy vycházející z obsahu jím zkoumaných listin, nemůže vybočit ze své evidenční role a řešit sporné otázky (rozsudky ze dne 31. 7. 2013, č. j. 7 As 90/2012 – 65, publ. pod č. 2969/2014 Sb. NSS, či ze dne 9. 11. 2016, č. j. 1 As 161/2016 - 52). Řízením o opravě chyb zásadně nelze řešit spory o existenci a obsah vlastnického práva či jiného věcného práva k nemovitosti (srov. rozsudek ze dne 31. 3. 2011, č. j. 8 As 4/2011 – 334).

[4] Neurčitý pojem „zřejmý omyl“ ve smyslu § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona je třeba vykládat tak, že může jít jak o omyl týkající se skutkových okolností (např. chyby v psaní, počítání, opomenutí zapsání údajů v podkladové listině obsažených), tak o omyl právní (např. zápis skutečnosti na základě listiny, která nesplňuje požadavky stanovené zákonem). Je však charakteristický vždy tím, že je v něm obsažen lidský činitel (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2008, č. j. 1 As 40/2007 – 103). Omyl musí být zřejmý, tj. jednoznačně seznatelný. Chyby v katastru, k jejichž zjištění se katastrální úřad neobejde bez podrobného zkoumání právní a skutkové stránky případu, nejsou způsobeny zřejmým omylem (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 3. 2013, č. j. 7 As 187/2012 – 31, či ze dne 13. 4. 2017, č. j. 10 As 307/2016 – 38). Pokud subjekt namítá existenci chyby, která je nejasná nebo sporná, může se ochrany svých práv domoci

pokračování

především u civilních soudů, například cestou žaloby na určení existence jím tvrzeného práva (již zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 7 As 90/2012 – 65).

[5] Ze správního spisu, jakož i z vyjádření žalobce ve správním i soudním řízení Nejvyšší správní soud dovodil, že v posuzované věci je skutečné polohové a geometrické určení pozemků žalobce parc. č. 1457/120, 1457/132 a 1457/2 sporné. Žalobce má za to, že v minulosti došlo k řadě úkonů, jimiž byla hranice jeho pozemků neoprávněně pozměněna, a tím snížena i celková výměra jeho pozemků. Vlastník sousedních pozemků, M. V., s žalobcovými tvrzeními ohledně průběhu hranice pozemku nesouhlasí. Nejedná se tak o chybu vzniklou zřejmým omylem ani nepřesností při měření, zobrazení v katastrální mapě či při výpočtu výměry parcely, nýbrž o spor ohledně faktického průběhu hranice pozemku, který je třeba vyřešit před civilními soudy. V této situaci je jakékoliv prověřování postupu zeměměřických a katastrálních orgánů při obnově katastrálního operátu nadbytečné, neboť správní orgány nemohou o průběhu hranice rozhodnout, i pokud by bylo možné před katastrálním úřadem věrohodně prokázat, že hranice byla na základě proběhlých obnov katastrálního operátu zakreslena nesprávně.

[6] Krajský soud odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 317/2016 - 39 v napadeném rozsudku téměř doslovně převzal. Dále uvedl, že vzhledem k závěru Nejvyššího správního soudu, že v posuzované věci nemohou správní orgány o průběhu hranice žalobcových pozemků rozhodnout, není důvodná námitka týkající se neúčasti všech vlastníků dotčených pozemků při místním šetření během obnovy katastrálního operátu v letech 1975 až 1979. Ke geometrickému plánu ze dne 6. 1. 1978, č. 142-105-023-7 krajský soud uvedl, že geometrický plán na výsledky místního šetření během obnovy katastrálního operátu v letech 1975 až 1979 nenavázal, napadené rozhodnutí však vychází právě z provedeného technickohospodářského mapování, a nikoli z uvedeného geometrického plánu.

[7] Proti napadenému rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodu dle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů. Uvádí, že postupem katastrálního úřadu došlo ke zřejmé chybě, v jejímž důsledku byla celková výměra stěžovatelových pozemků snížena o 286 m². Správní orgán prvního stupně se dle stěžovatele dopustil zřejmého omylu ve smyslu § 36 odst. 1 katastrálního zákona, neboť výměra stěžovatelových pozemků byla bez jakéhokoli relevantního podkladu snížena o 286 m². Následně popisuje historický vývoj vlastnických vztahů k předmětným pozemkům a jejich evidence (pozn. Nejvyššího správního soudu - vzhledem k podrobné rekapitulaci, kterou soud provedl v předcházejícím rozsudku č. j. 2 As 317/2016 – 39, považuje v nyní posuzované věci za nadbytečné stěžovatelovu verzi skutkových okolností opakovaně rozepisovat). Namítá, že pozvání k místnímu šetření během technickohospodářského mapování v roce 1975 bylo doručeno pouze uživateli pozemku parc. č. X, socialistické organizaci JZD Bobrava, a nikoli vlastníku pozemku, M. V. Stěžovatel nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že podle § 8 odst. 1 písm. b) ve spojení s § 8 odst. 2 zákona č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí, v rozhodném znění, není přítomnost vlastníka pozemku při místním šetření nutná, vlastník pozemku totiž musí být o konání místního šetření alespoň předem informován. Z uvedeného důvodu se stěžovatel domnívá, že provedené technickohospodářské mapování trpí zásadní vadou, pro niž k němu nelze přihlížet jako k podkladu pro rozhodování

správních orgánů. Stěžovatel dále namítá, že hranice pozemku nebyly vyšetřeny v celém svém rozsahu, k provedení technickohospodářského mapování by tedy nebylo možné přihlížet, ani pokud by k žádným procesním chybám nedošlo. Stěžovatel je dále toho názoru, že zápisem geometrického plánu ze dne 6. 1. 1978, č. 142-105-023-7, který na místní šetření nenavázal, došlo k rozšíření pozemku parc. č. X bez jakéhokoli listinného podkladu.

[8] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti odkazuje na předchozí řízení před Nejvyšším správním soudem sp. zn. 2 As 317/2016 a na napadený rozsudek. Uvádí, že otázka řádného informování o konání místního šetření v roce 1975 nemůže nijak ovlivnit rozhodnutí katastrálního úřadu v posuzované věci. Konání místního šetření jednak nelze v současné době opakovat, jednak nelze výsledky technickohospodářského měření nerespektovat, když geometrické a polohové určení předmětných pozemků včetně právních vztahů k nim bylo v průběhu předchozích čtyřiceti let několikrát měněno. Pro úplnost upozorňuje, že postup orgánů geodézie a kartografie při místním šetření během technickohospodářského měření byl stanoven ve Směrnici pro místní šetření a obnovení písemných operátů evidence nemovitostí při technickohospodářském mapování vydané Českým úřadem geodetickým a kartografickým v roce 1969 pod č. S-78/1-1969. Dle čl. 17 této směrnice se při projednávání vlastnických a užívacích hranic vyšetřují všechny viditelné hranice. Výzva vlastníkům pozemků sdružených v půdních celcích by proto byla neúčelná.

[9] Poté, co Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost má požadované formální náležitosti, byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a řádně zastoupenou, přistoupil k posouzení přípustnosti kasační stížnosti i s ohledem na § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s., neboť krajský soud ve věci rozhodoval znovu po zrušení jeho původního rozsudku Nejvyšším správním soudem.

[10] Podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. „[k]asační stížnost je dále nepřipustná proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem; to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu“.

[11] Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. zajišťuje, aby se Nejvyšší správní soud nemusel znovu zabývat věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor na výklad hmotného práva závazný pro nižší soud vyslovil, a to v situaci, kdy se nižší soud tímto právním názorem řídil (srov. rozsudek ze dne 10. 6. 2008, č. j. 2 Afs 26/2008 – 119). Právním názorem, který vyslovil Nejvyšší správní soud v předchozím zrušujícím rozsudku, je vázán nejen krajský soud, ale s ohledem na ochranu legitimního očekávání a zásadu předvídatelnosti soudních rozhodnutí také sám Nejvyšší správní soud v řízení o opakované kasační stížnosti. Přípustnost opětovné kasační stížnosti je tak omezena pouze na důvody, které Nejvyšší správní soud v předchozím rozsudku závazně neposoudil; otázkou, kterou Nejvyšší správní soud naopak již závazně posoudil, se lze v řízení o opakované kasační stížnosti zabývat pouze z toho pohledu, zda se krajský soud závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu řídil (srov. např. usnesení ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 183/2015 – 25). Skutečnost, že kasační stížnost proti předchozímu rozsudku krajského soudu podal žalovaný, kdežto v daném případě je kasační

pokračování

stížnost podávána stěžovatelem, sama o sobě k přípustnosti kasační stížnosti nestačí. Podstatné je, zda směřuje proti závaznému právnímu názoru, jímž se krajský soud musel podle § 110 odst. 4 s. ř. s. řídit, či nikoliv (srov. např. usnesení ze dne 1. 6. 2016, č. j. 2 As 77/2016 – 28).

[12] Stěžovatel svou kasační stížností bez bližšího odůvodnění brojí proti závaznému názoru Nejvyššího správního soudu vyslovenému v rozsudku č. j. 2 As 317/2016 – 39, že se v posuzovaném řízení nejedná o chybu vzniklou zřejmým omylem ve smyslu § 36 odst. 1 katastrálního zákona, a dále poukazuje na vady podkladů evidence katastru nemovitostí, přestože Nejvyšší správní soud již ve svém předchozím rozsudku prohlásil, že i pokud by bylo možné věrohodně prokázat, že hranice katastrálního operátu byla zakreslena nesprávně, není vzhledem ke spornosti předmětné hranice v kompetenci katastrálního úřadu opravu chyby provést. Z uvedeného vyplývá, že stěžovatel svou kasační stížností brojí proti rozhodnutí, jímž soud rozhodl znovu poté, kdy jeho původní rozhodnutí bylo zrušeno Nejvyšším správním soudem, aniž by uvedl, v čem se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu. Svou kasační stížnost naopak směřuje proti závaznému názoru Nejvyššího správního soudu vyslovenému v předchozím rozsudku. Kasační stížnost je proto nepřipustná dle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. a Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo než ji odmítnout [§ 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona].

[13] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[14] Osoba zúčastněná na řízení má podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu jen těch nákladů řízení, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil. V tomto řízení však osobě zúčastněné na řízení žádné povinnosti uloženy nebyly, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. prosince 2017

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu